

MYSTERIET PÅ GREVEHOLM

JESPER HARRIE

BONNIER
CARLSEN

GREVEHOLM

SLOTTET GREVEHOLM STOD alldeles ensamt på den skånska slätten, tyst och övergivet. De tjocka murarna var spruckna, det röda teglet hade förlorat sin lyster. Koppartaket var nästan helt täckt av fuktig mossa.

Varför slottet stod tomt visste ingen. Om det nu var tomt. Somliga menade att de hört musik ibland när de gått förbi Greveholm om kvällen. Det lät som om någon spelade piano där inne, eller kanske cembalo. En långsam och mycket sorglig melodi.

Det där var bara påhitt, menade andra. Sådant man sa för att göra sig märkvärdig. Eller om man nu trodde på det själv, ödehus kan ju få fart på fantasin.

Men hur var det då med tidningen? Det var allmänt känt att baron Tristan af Spleen läst Holmnäs Allehanda under den korta tid han residerat på Greveholm, i tidningens arkiv kunde man hitta ett antal svårmodiga insändare signerade med hans namn. Och familjen Krusenfoting hade nog läst den före honom, de förekom i ett hemma hos-reportage, publicerat 1878. Ja, till och med professor Gyldenstolpe och Wallensköldarna kan ha läst tidningen när de bodde på slottet, men det

var så förfärligt länge sedan att ingen kunde slå fast det med säkerhet.

Fastän alla dessa människor hade flyttat för många år sedan fortsatte tidningen att delas ut. Det stod nämligen i ett gammalt avtal att Holmnäs Allehanda skulle till Greveholm punktligt varje morgon för tid och evighet. Allt var betalt i förskott.

Man kan tänka sig att tidningarna samlades på hög där vid slottsgrinden nu när Greveholm var övergivet. Men så var det inte. Dagens tidning försvann alltid på något konstigt sätt. Och ingen såg någonsin hur det gick till.

SATELLITMANNEN

SNÖN VRÄKTE NER kvällen då familjen Olssons liv förändrades för alltid. Ja, själva förändringen kom lite senare, men det var just den här fredagen i december som Astrid Olsson fattade beslutet som så småningom fick hela familjen att se världen på ett helt nytt sätt. Veckorna fram till julafton skulle bli de märkligaste de någonsin varit med om.

Allt började då Olssons kom hem till Lundbergsgatan i Malmö. Humöret var inte på topp eftersom de varit och hälsat på Anna-Britta Selander Karlemyr i Falsterbo. Anna-Britta Selander Karlemyr, Astrids mamma, hade som vanligt pratat om vin och stockrosor hela kvällen och ingen annan hade fått en syl i vädret.

Ivar kastade sig ur bilen och rusade mot porten. Skjortan skavde och byxorna kliade. Det var alltid samma sak när man hälsade på hos mormor, då skulle man vara finklädd och tala tydligt och sitta rak i ryggen. För så gör man i Falsterbo. Nu gällde det att byta om så fort det bara gick.

Tyvärr glömde han bort att han hade sina vinröda

loafers på sig, de med slät lädersula. Efter bara några steg halkade han på en isfläck och gick nästan ner i spagat. Ritsch! sa det när byxorna sprack, precis i grenen. I nästa ögonblick tappade han balansen och föll i en snödriva. Något kallt letade sig in i kalsongerna. Snö förstås.

Med en djup suck såg han upp emot den svarta himlen. Stora tunga flingor singlar ner mot honom. Det var vackert. Ja, helt magiskt egentligen. Vintrarna i Skåne var nästan alltid regniga och slaskiga annars. Men just nu, när han låg där med iskalla kalsonger, kunde han inte riktigt uppskatta snön ändå.

Då kom en snöboll farande och träffade honom i pannan.

”Mitt i prick”, fnissade Leif Olsson.

Med ett vrål flög Ivar upp och satte efter sin pappa som flydde nedför gatan. Lillan följde efter och snart fick de fatt i hans fladdrande rock. Under vilda tjut försökte de dra ner honom i snön men han slet sig loss och tog skydd bakom en papperskorg. Ivar och Lillan pepprade honom med snöbollar och han besvarade elden och skrek att de aldrig skulle få honom levande.

Då kom några killar ut från kiosken på hörnet. Melitta kände genast igen dem från skolan. De tittade på snöbollskriget och på Melitta och viskade något till varandra.

”Mamma, det här är sjukt pinsamt”, väste hon.

Astrid förstod henne. När hon var femton hade hon också skämts för sin familj.

”Okej, nu räcker det!” ropade hon. ”Ni får ha ihjäl varann en annan dag!”

Och med det avbröts fientligheterna och familjen Olsson travade hemåt. Men när de passerade kiosken stannade Astrid tvärt och stirrade på löpsedlarna.

DET ÄR HANS FEL ATT DET BRUSAR I DIN TEVE, skrev Holmnäs Allehanda. HAN CHOCKAR TITTARNA MED TV-BRUS I JUL! skrev Kvällsposten. Och på Expressens löpsedel stod det SATELLITMANNEN!

På alla löpsedlarna fanns en bild av Leif.

”Hur har de fått reda på det här?” frågade Astrid.

Leif fick inte fram ett ord. Han var alldeles likblek.

”Är det sant?!” sa Melitta och spände ögonen i sin far.
”Är det ditt fel att teven inte funkar?”

”Inte alls”, sa Astrid och såg sig nervöst omkring.
”De bara skyller på honom.”

”Vad är det som har hänt pappa?” frågade Lillan.

”Vi pratar om det sen. Nu tar vi ner de här”, sa Astrid och försökte bända loss ramen som höll fast Expressens löpsedel.

”Vad håller ni på med?”

Familjen Olsson vände sig om och där stod en tant med en fransk bulldogg.

”Det är något fel på de här löpsedlarna”, sa Ivar. ”Det är inte alls vår pappa som har sabbat teven.”

Tanten stirrade på Leif. Sedan stirrade hon på löpsedlarna och sedan på Leif igen.

”Det är du . . .”, sa hon.

”Nej”, sa Leif. ”Det är min bror. Han är väldigt lik mig. Vi är faktiskt tvillingar.”

”Här är han!” skrek tanten. ”Satellitmannen är här!”

Killarna från Melittas skola var på väg nedför gatan men nu stannade de till och vände sig om.

”Det är hans fel alltihop! Det blir ingen Kalle Anka i jul!” skrek tanten.

”Nu går vi”, sa Astrid och drog med sig Ivar och Liljan. Leif och Melitta skyndade efter.

”Han sticker!” skrek tanten. ”Ta fast honom!”

Då började Astrid springa. Barnen hade aldrig sett henne springa så fort.

En stund senare satt familjen Olsson i köket i sin lägenhet på första våningen. Astrid hade gjort rött te och dragit för gardinerna. Ingen hade följt efter dem, varken tanten med hunden eller killarna från Melittas skola, men man kunde inte vara nog försiktig, menade hon.

”Nu får du berätta. Barnen måste få veta.”

Leif satt orörlig ett ögonblick, sedan nickade han långsamt.

”Jo . . . ni vet ju att jag jobbar med Svea, tevesatelliten, och nu är det så att . . . för några veckor sedan skulle jag korrigera satellitens omloppsbana, med en av styrraketerna . . .”

”Va?” sa Melitta. ”Vadå omloppsbanan?”

”Runt jorden”, förklarade Lillan. ”Satelliter snurrar runt jorden och på grund av gravitationen måste man ge dem en puff med en styrraket ibland.”

”Va?” sa Ivar. ”Vadå gravitation?”

”Jordens dragningskraft”, sa Lillan tålmodigt.

Hon var en ohyggligt intelligent nioåring som redan var klar med högstadiematten. Det tyckte Ivar var riktigt jobbigt. Han som var två år äldre hade till och med svårt att hänga med i fyrans mattebok.

Leif såg stolt på sin yngsta dotter. Om något av barnen skulle följa i hans fotspår så var det hon.

”Just det Lillan”, sa han. ”Jorden drar allting till sig, det är därför en snöboll ramlar ner när man kastar upp den i luften, och för att inte satelliterna ska ramla ner så måste man knuffa till dem lite ibland och det gör man med hjälp av styrraketer. Men . . . den här gången hade jag lite annat att tänka på när jag skulle knappa in siffrorna i datorn så . . . jag råkade skriva fel. Och då knuffade styrraketerna iväg Svea lite för långt. Och nu får vi inte kontakt med henne.”

Det blev tyst runt bordet. Leif tog en klunk te.

”Vad var det du tänkte på?” frågade Melitta.

Leif fortsatte att dricka, klunk efter klunk.

”Nu säger du som det är”, sa Astrid.

Då ställde Leif ner koppen och harklade sig. Sedan sa han, mycket skamset: ”Jag tänkte på romarriket.”

Barnen stirrade oförstående på honom.

”Ja ... alltså ... de var väldigt duktiga på akvedukter.”

Nog visste barnen att deras pappa var intresserad av teknik men att han var så uppslukad av romarnas akvedukter hade de aldrig kunnat föreställa sig. Inte ens Ivar, som var ett ovanligt fantasifullt barn. Han älskade riddare och brukade läsa om prins Valiant och kung Artur och riddarna av runda bordet. Under lektionerna i skolan hände det att han försvann i dagdrömmar där han själv var en riddare som slogs mot drakar och befriade prinsessor.

”Så nu kan ingen i hela Sverige se på teve, för att du går runt och tänker på romarriket?” sa Melitta. ”Bra jobbat pappa!”

Leif var van vid att barnen gav honom tjuvnyp då och då. Ju äldre de blev, desto mer ifrågasatte de vad han sa och gjorde. Men det här var värre än vanligt. Hans misstag med Svea var så allvarligt att han var rädd att de skulle tappa förtroendet för honom helt och hållet.

”Var inte ledsen, pappa”, sa Lillan och strök honom över handen. ”Jag kanske kan hjälpa dig att flytta på den där satelliten.”

”Det var snällt av dig men det här ordnar jag”, sa Leif. Han kände paniken komma krypande. Inte ens hans yngsta trodde på honom längre.

”Nej, det här går inte”, sa Astrid. ”Vi måste härifrån.”

Hon hade tänkt en lång stund och nu hade hon tänkt färdigt.

”Vi kan inte stanna i stan, inte nu när varenda kotte vet vems fel det är att man inte kan se på teve. I morgon kanske vi blir påhoppade av värre typer än tanter med hundar.”

”Vad menar du?” sa Melitta. ”Ska vi flytta hem till mormor?”

”Just precis”, sa Astrid.

”Nej!” ropade barnen med en mun.

”Hon är jättejobbig!” sa Lillan.

”Hon kommer aldrig ihåg vad jag heter!” sa Melitta.

”Och hon luktar illa ur munnen!” sa Ivar.

”Exakt!” sa Melitta. ”Vi kan inte bo där, det går inte!”

Astrid vände sig till sin man som skakade diskret på huvudet. Ja, vad hade hon väntat sig egentligen? Hon visste ju att inte heller han var vidare förtjust i hennes mamma.

”Nåväl”, sa hon. ”Då hyr vi ett hus på landet.”

Och så var beslutet fattat. Beslutet som kom att förändra familjen Olssons liv för alltid.

GLADA LAXEN

SAMTIDIGT, I ETT kontrollrum mycket långt från Skåne, satt en liten man och kliade sig i sitt långa vita skägg. Han kallades Glada laxen men var allt annat än glad. Han tog av sig sina tonade pilotglasögon och stirrade på skärmen framför sig. En prick blinkade mitt i bilden, det var radarekot från tevesatelliten Svea.

Han såg sig omkring, de andra hade inte märkt något ännu. Han var den enda som förstod att de hade ett stort problem.

Hela julen var i fara.

HUS UTHYRES

DAGEN DÄRPÅ, FLERA mil från Malmö, stod två män vid en rostig järngrind och spanade på ett slott med röda tegelväggar och mossbeklätt koppartak. Den ene kallades Ful-Birger. Hans hår stod åt alla håll och han hade inte rakat sig på flera dagar. Den andre kallades Skit i förgasarn. Han hade ljus mustasch och bar en vit dampäls. Ful-Birger bar också dampäls, fast brun. Båda pälsarna hade prislappen kvar.

Trots att det var mitt i vintern hade männen bara plasttofflor på fötterna. På tofflorna stod det TILLHÖR KRIMINALVÅRDEN.

”Är det här verkligen en bra idé?” sa Skit i förgasarn.

”Spänn av”, sa Ful-Birger och öppnade grinden.

Männen smög fram genom slottsparken längs en väg kantad av gamla popplar. Då och då tog de skydd bakom ett träd och spejade åt alla håll, som om de var rädda för att bli upptäckta. Men ingen syntes till någonstans.

De kilade fram till vallgraven och över en liten bro.

”Inget går upp mot ett slott fullt av juveler”, log Ful-Birger och sprang uppför slottstrappan fram till porten. Skit i förgasarn följde efter men log inte det minsta.

”Hur kan du veta att det är fullt av juveler?”

”Det är klart att det är fullt av juveler. Det vet ju varenda unge att slott är fulla av juveler. Titta bara på den där tjusiga grejen.”

Ful-Birger nickade mot portklappen i brons. Den var formad som en hand som höll i en kula. Lillfingeret spretade lite. Skit i förgasarn kom att tänka på sin faster som brukade hålla kaffekoppen just på det sättet. Hon var verkligen inte snäll.

Ful-Birger drog fram en kofot ur en bag han bar över axeln. Han skulle just till att bryta upp porten när den öppnade sig med ett klagande ljud från de rostiga gångjärnen.

”Det är nån hemma!” viskade Skit i förgasarn. ”Vi sticker!”

Men det örat ville inte Ful-Birger lyssna på. Han kikade in genom dörrglipan och blev stående en stund.

”Det är lugnt”, sa han. ”Här finns inte en levande själ.”

Männen steg in i en stor hall. Svaga ljustrimmor letade sig in från fönstren som var fördragna med tjocka gardiner. Man kunde nätt och jämnt urskilja målningarna som hängde överallt på väggarna, porträtt av människor i gammeldags kläder och konstiga frisyrer. Antagligen folk som bott i slottet för länge sedan, tänkte Skit i förgasarn.

En bred trappa ledde upp till husets övre våningar och mitt emot trappan öppnade sig en enorm sal full

med möbler överdragna av vita lakan. På bord, byråer och skåp blänkte vaser och skålar i glas och porslin, och väggarna var täckta av uppstoppade djurhuvuden.

Ful-Birger fick syn på ett par ljusstakar som stod på ett smalt bord. De såg ut att vara i äkta silver, säkert ett par riktiga dyrgripar. Han skulle just stoppa ner dem i sin bag när någon nyste alldeles intill honom.

”Prosit”, sa Skit i förgasarn.

”Tack”, sa Ful-Birger. Men så hejdade han sig. ”Varför sa du prosit? Det var ju du som nös.”

Skit i förgasarn stirrade på Ful-Birger.

”Det var inte jag som nös. Varför säger du tack om det inte var du som nös?”

”Det . . . det var inte jag som nös”, viskade Ful-Birger.

Männen såg sig omkring. Var det någon som gömde sig där i mörkret?

De tryckte sig tätt intill varandra. Ful-Birger darade så mycket att han tappade kofoten som föll i golvet med en smäll.

”Ha . . . hallå?” stammade Skit i förgasarn. ”Är . . . är det nån där?”

Ingen svarade.

Då hördes ett skrapande ljud. Det lät som om det kom från golvet. Till sin fasa upptäckte Ful-Birger och Skit i förgasarn att kofoten gled iväg över parketten, mycket långsamt.

Som om en osynlig hand släpade iväg den.

Ivar såg ut över landskapet medan hans mamma körde landsvägen fram. De hade lämnat staden för länge sedan. Höghus och gator hade blivit till åkrar och sjöar. Astrid hade knappt sagt ett ord på hela resan, hon som brukade prata så mycket att man nästan fick ont i öronen. Nu satt hon bara där bakom ratten med en stor rynka i pannan.

Hon är säkert arg på pappa för det där med satelliten, tänkte Ivar. Kanske blir hon glad igen om huset är fint.

Men det hade inte funnits några bilder i annonsen, det bådade inte gott.

När de passerat Harlösa stannade Astrid vid en korsning och tog fram vägkartan. Här någonstans skulle huset ligga. Då fick Ivar syn på en stor villa med platt tak och bruna väggar, alldeles fyrkantig, som en skokartong. En farbror i keps skottade snö på tomten, som var alldeles kal sånär som på en ensam björk. Vid infarten stod en skylt med stora handskrivna bokstäver: HUS UTHYRES.

Ivar förstod genast varför det inte funnits några bilder i annonsen; det här var förmodligen Skånes tråkigaste hus. Han såg sig omkring. Snöklädda fält bredde ut sig åt alla håll. En kråka satt på en sten och putsade sina fjädrar.

Stackars dig, tänkte Ivar. Flyg härifrån medan du kan.

Då upptäckte han något som höjde sig över slätten,

långt bortom en åker. Ett slott. Ett riktigt slott med tinnar och torn.

Han kände hur snålvattnet rann till, som när man står vid godishyllan i mataffären. Det där slottet var han tvungen att titta närmare på, ja han hade faktiskt inget val. Det var som om slottet kallade på honom och inte ville veta av några invändningar.

”Där är det!” ropade han och pekade bort över åkern.

Astrid kisade mot den stora byggnaden i fjärran.

”Nej, det kan det inte vara. I så fall hade de skrivit ”slott uthyres” och inte ”hus uthyres”. Var är vi nånstans egentligen?”

Ivar tänkte snabbt. Han snappade åt sig vägkartan och höll den mot fönstret så att hans mamma inte kunde se skokartongen.

”Här är vi och dit ska vi”, sa han och drog ett finger över kartan. ”Det måste vara slottet de menar.”

”Jaha . . .”, sa Astrid förvirrat. ”Är du verkligen säker på det?”

”Det var ju ett stort hus, det stod ju i annonsen. Och det där slottet är jättestort”, sa Ivar och log sitt allra soligaste leende.

Några minuter senare hoppade Ivar ut ur bilen på grusplanen framför slottet. Det kändes ännu större nu när han stod alldeles nära. I mitten reste sig ett torn som var högre än något annat han sett, högre än Lunna pågar, tvillingtornen på Domkyrkan i Lund. Det hade

smala skottgluggar där riddarna säkert stått och skjutit pilar på sina fiender för länge sedan. Och bakom de väldiga tegelväggarnas höga fönster dolde sig nog stora salar där riddarna brukade sitta vid sina långbord och proppa i sig helstekta vildsvin, bakelser och öl.

Vallgraven var nästan bäst av allt. Alla riktiga slott är skyddade av en rejäl vallgrav med djupt vatten och en sådan fanns här. Men nu var vattnet fruset förstås.

”Greveholm”, läste Astrid på kartan.

Hennes blick for över det mossbeklädda koppartaket och de spruckna murarna och landade på en elegant portklapp i brons. Den var formad som en hand som höll i en kula. Lillfingret spretade lite.

”Det här har vi nog inte råd med.”

”Vi kan väl fråga i alla fall?” sa Ivar.

Då flög slottsporten upp och två män störtade ut. De var klädda i varsin dampäls, den ena vit, den andra brun.

”Ursäkta”, sa Astrid. ”Vi ville bara titta lite, vi ska genast åka.”

”Det ska vi inte alls”, sa Ivar. ”Vi undrar om vi får hyra ert slott?”

Männen stirrade på honom, som om de inte förstod frågan. De såg inte ut som några slottsherrar, tänkte Ivar. Om man äger ett slott går man väl inte runt i plasttofflor mitt i vintern? Den ene av dem hade rufsigt hår och svart skäggstubb och påminde lite om påven, en man med hög hatt som brukade sova i trapphuset

hemma i stan när det var kallt ute.

Å andra sidan hade Ivar hört att fint folk kan vara lite speciella, att de kan sluta bry sig om hur de ser ut om de har väldigt mycket pengar. Andra kan bli knäppa för att deras släktingar gifter sig med sina kusiner hela tiden, som Karl den andre av Spanien som inte lärde sig att prata förrän han var fyra år och inte kunde gå förrän han var åtta.

Mannen med den ljusa mustaschen verkade vara en sådan typ, han stod och gapade så länge att han började att dregla. Men till slut sa han att slottet var helt gratis och att det gick bra att flytta in på en gång.

Då vaknade skäggstubben till liv och sa att slottet inte alls var gratis, de måste betala hyra förstås.

”Vad kostar det då?” frågade Ivar.

”Tja, hur mycket har ni?” frågade skäggstubben och stoppade ner ett långt pekfinger i Astrids handväska. ”Ska vi säga tretusen? För en månad?”

Hon tog ett steg tillbaka, så som hon brukade göra när påven tjatade om att få en tia till kaffe. Det kändes ganska obehagligt, tyckte Ivar. Men tretusen för ett helt slott, det lät inte så dyrt.

Skäggstubben verkade väldigt gärna vilja hyra ut slottet för plötsligt sänkte han priset till femhundra. Men bara om Astrid slog till på en gång.

”Gör det mamma!” ropade Ivar. ”Gör det!”

Astrid kände förstås med sin son. Han hade ju drömt om riddare ända sedan han var liten, klart att han ville

bo i ett slott. Det ville nog hon också när hon tänkte efter. Hennes mamma brukade alltid säga att hon var värd bättre än att bo i en fyra på Lundbergsgatan, och det här slottet smälde onekligen högre än en lägenhet.

Problemet var bara att hon hade svårt att tro att männen i dampälsarna ägde slottet på riktigt. För slottsherrar brukar väl knappast rycka i folks handväskor och be om pengar?

Då gjorde Astrid något som vuxna gör ibland när saker och ting verkar vara för bra för att vara sant: hon bestämde sig helt enkelt för att det var både bra och sant. Männen i pälsarna ägde slottet, och nu ville de hyra ut det till henne för nästan ingenting.

Varför? Nej, det tänkte hon inte ta reda på.

”Jag slår till”, sa hon och räckte över en femhundring till mannen med skäggstubben.

”Yes!” ropade Ivar.

D.

VÅGADE HON HOPPAS? Hon hade blivit besviken så många gånger. Men det var något med den där pojken, något hon inte känt på mycket länge. När han dök upp, på andra sidan åkern, hade hon uppbådat all sin kraft för att locka honom till sig. Att få hans mamma att hyra slottet hade inte varit svårt. Men det var bara början. Många hinder återstod innan hon äntligen kunde bli fri.

Så många hinder.

DUNS

DAGEN DÄRPÅ FLYTTADE familjen Olsson in på Greveholm. De hade packat bilen full med grejer så att de kunde stanna hela december. Astrid ville absolut fira jul på slottet, och gärna nyår. Till dess antog hon att Leif skulle få ordning på tevesatelliten Svea och då kunde de flytta hem till Malmö igen, även om hon inte hade någon större lust.

Leif hyste däremot inga större förhoppningar om att lyckas flytta på Svea, varken före eller efter jul. Därför hade han köpt en parabolantenn som satt fastsurrad på takräcket. Med hjälp av den hoppades han få in någon utländsk tevekanal i alla fall, nu när det inte gick att se på svensk teve. Men i samma stund Astrid körde in genom slottsgrinden var det som att alla bekymmer med Svea försvann. Greveholm reste sig framför honom i all sin prakt och fastän slottet sett bättre dagar var det fortfarande sällsamt vackert.

Ivar var överlycklig, han kunde knappt fatta att han skulle få bo i ett riktigt riddarslott. Lillan var inte lika förtjust. Medan hon packat sina saker hemma i stan hade hon sett fram emot att utforska slottets alla

skrymslen och vrår men så hade hennes pappa råkat trampa ihjäl Klas under flyttbestyren och då hade hon tappat lusten. Klas var en trattspindel hon haft som husdjur under hela höstterminen.

Leif hade bett om ursäkt förstås, och försökt att trösta henne med att det säkert fanns massor av spindlar på Greveholm, men inget hade hjälpt. Klas var nämligen den finaste spindel Lillan någonsin tagit hand om.

Allra mest missnöjd var ändå Melitta. Hon hatade att vara på landet för då kunde hon inte träffa sina kompisar. Dessutom fanns det inget att göra. Förra sommaren hade familjen hyrt en stuga i Blekinge vilket varit en enda lång plåga: två veckor med torrdass, mygg och fuktiga serietidningar. Hur skulle det då inte bli med en hel månad i ett gammalt slott?

För att inte tala om spökerna. Melitta var övertygad om att det spökade i alla gamla slott och det hjälpte inte att hennes föräldrar försäkrade att spöken bara finns i fantasin, hon ryste ändå i hela kroppen när hon steg ur bilen och såg upp mot Greveholms svarta fönster.

Till allas förvåning sprang Lillan genast in i slottet, det verkade som om hon redan kommit över trattspindeln Klas. Ivar följde efter. Typiskt nog bar ingen av dem med sig en endaste väska eller matkasse.

”Hallå? Ska inte de hjälpa till?” ropade Melitta.

”Låt dem se sig om”, sa Astrid. ”De är nyfikna förstår du väl.”

När Ivar kom in i slottshallen fick han genast en känsla av att något var förändrat. Han hade bara varit där en kort stund dagen innan, sedan hans mamma betalat handpenningen till slottsherrarna som inte såg ut som några slottsherrar. Men under den korta stunden var det som om hans hjärna tog en bild av det märkvärdiga rummet. Han kände igen varenda detalj: tapeten med franska liljor, symbolen som riddare brukade ha på sina vapensköldar; den breda trappan med sitt snidade räcke; det stora trappfönstret med målat glas, det som hans mamma upptäckt då hon dragit isär gardinerna; porträtten av fina herrar och damer som levtt för länge sedan.

Men vad var det som var annorlunda?

Den gamla telefonen, med en tratt att prata i och en lur att lyssna i, hängde på sin vägg. Och på golvet bredde den stora stjärnan ut sig, målad i svart med röda spetsar, omsluten av en cirkel. Precis som dagen innan.

Han kikade in i den stora salen som öppnade sig mitt emot trappan. De vita lakanen låg fortfarande över möblerna och rörde sig sakta, förmodligen drog det från den väldiga eldstaden som gapade tom längst bort i rummet. Intill stod det kinesiska lackskåpet med den lilla gröna statyn ovanpå, den som föreställde en tjock leende gubbe som satt med benen i kors. De uppstoppade djurhuvudena hängde på sina platser: hjortar, antiloper och rävar.

Då kom han att tänka på Lillan. Vart hade hon tagit vägen?

I samma ögonblick hörde han en duns. Den kom från övervåningen.

När Ivar kom upp för trappan fick han stanna en stund för att låta ögonen vänja vid dunklet. Framför sig skymtade han en smal hall som var så lång att han inte kunde se slutet på den. Antika möbler stod uppradade längs väggarna: skåp och kistor, ett högt golvvur och stolar med tjocka dynor och snidade ben.

Här hade han inte varit dagen innan. Hans mamma hade blivit så förtjust över att få hyra slottet att hon bara kastat en blick på hallen och salen på nedervåningen och sedan hade de skyndat hem för att packa så fort som möjligt.

Nu kunde Ivar urskilja fler saker. Det stora fönstret ovanför trappan kastade ett svagt färgat sken över en uppstoppad pelikan som tronade på ett litet bord intill en modell av en fiskebåt. På väggen mitt emot hängde en samling pikar, en sorts spjut som Ivar kände igen från böcker om riddare. Bredvid dem hängde flera svärd och värjor. Men vapnen gick inte att rubba, de satt fast med träreglar och järnbeslag.

Han stannade till framför en oljemålning i guldrum. En gubbe med vitt skägg och trekantig hatt stirrade ner på honom. Gubben hade en lång pipa i mungipan och såg mycket sträng ut.

Då hördes en duns igen. Ljudet var lite starkare den här gången, det lät som om det kom från ett rum i när-

heten. Hallen var kantad av stängda dörrar. Kunde Lillan vara bakom någon av dem? Han ropade på henne men hon svarade inte.

Det kändes lite kusligt.

Han spanade längs den smala hallen. Den slutade med en enorm bokhylla, fylld med gamla dammiga böcker. Strax framför bokhyllan vek hallen av i en tvär vinkel och fortsatte in i mörkret. Kunde Lillan ha gått in där?

Då såg han hur något blänkte till. Intill ett stort skåp stod en rustning, en riktig riddarrustning i glänsande brons. Ivar kände igen modellen från sina böcker. Den var från 1700-talet, en paradrustning som brukade bäras av de riktigt fina riddarna vid tornerspel och andra högtidliga tillfällen.

”Goddag, goddag”, sa han och tog rustningen i hand.

Det kändes skönt att skoja lite.

Ivar tog mod till sig och öppnade en av dörrarna. Han kom in i ett stort rum. Den bleka vintersolen trängde in i glipan mellan två tunga draperier och skar ett snitt i mörket. Ljuset träffade ett skrivbord som var belamrat med böcker och gamla manuskript. På en av boktravarna stod en silverkandelaber, strax intill en gåspenna som ståtade i ett bläckhorn av målat porslin.

Längst in i ena hörnet av rummet reste sig en väldig kakelugn.

Då hörde han en ny duns, alldeles bakom sig. Han snodde runt. På den tjocka mattan låg en kofot.

Konstigt. Den hade inte legat där när han kom in i rummet, det var han säker på. Ändå kände han igen den. Var hade han sett den förut?

Då kom han på det: den hade legat i slottshallen dagen innan. Det var därför han hade fått en känsla av att något var förändrat där nere. Någon hade flyttat på kofoten och nu låg den här, på andra våningen.

Det kunde bara betyda en sak: Lillan måste ha burit upp den och slängt den på mattan för att skrämma honom.

”Kom fram nu!” ropade han och drog isär draperierna. Med ens badade rummet i ljus. Men Lillan syntes inte till.

Plötsligt fick han en känsla av att det var någon annan där, någon som stod precis framför honom men som inte gick att se.

Han rafsade åt sig kofoten och kramade den kalla metallen så hårt att knogarna vitnade.

”Är ... är det någon där?” viskade han.

FÜR ELSE

ASTRID TÄNDE DE levande ljusen i kronan ovanför det runda matbordet. Hon hade alltid drömt om ett stort lantligt kök med franskt kakel och kopparkittlar som hänger över vedspisen. Nu stod hon i ett – och det var hennes. Bara för en månad men ändå. Helt fantastiskt.

Leif kom in med mikrovågsugnen och ställde den på köksbänken. Astrid rynkade på näsan. Mikrovågsugnen var förstås bra att ha men i det här slottsköket kändes den som ett stilbrott.

Just som hon skulle förklara det kysste han henne, mycket ömsint. Plötsligt mindes hon en dag på Ribergsborgsstranden då de låg i sanden och smuttade på ljummet rosévin, lyckligt ovetandes om att barnen just då blev jagade av en lös kamphund borta vid glasskiosken. Sommarsolen värmdes där i sanden och vågorna kluckade och han kysste henne just så ömsint som han gjorde nu.

”Du är fantastisk”, sa han. ”Att du hittade det här stället.”

Hon blev alldeles varm i kroppen. Det var så skönt att se honom glad igen.

”Du kanske inte ska åka in till stan på ett tag”, sa hon.
”Tills det lugnar ner sig?”

”Nej, precis. Jag ska be Helene att få jobba hemifrån.”

Helene Jönsson var Leifs chef, en vanligtvis mycket trevlig kvinna från Sjöbo som tyvärr hade blivit ganska otrevlig efter missödet med satelliten. Hon hälsade inte på honom längre. När han dök upp i personalmatsalen tittade hon åt ett annat håll och låtsades att hon inte hade sett honom. Leif tänkte att hon nog inte skulle ha något emot att han gömde sig i ett slott på landet ett tag.

Då kom Melitta in med två matkassar.

”Hörde ni?”

”Vadå?”

”Det är något som knirrar.”

De stod alldeles stilla och lyssnade. Mycket riktigt, det hördes ett svagt ljud från övervåningen.

”Gamla hus knirrar alltid”, sa Leif.

”Var är Ivar och Lillan?”

”Inte vet jag, de utforskar väl huset, men du kan väl hämta dem?” sa Astrid medan hon läste på en förpackning med fryst fiskgratäng. ”Vi ska äta middag om ... sex minuter.”

Så snabbt det gick att laga middag i mikrovågsugn ändå. Astrid tänkte att den nog fick vara kvar, stilbrottet till trots.

Melitta gick uppför den breda trappan i slottshallen, mycket långsamt. Hon hoppades innerligt att det var Ivar och Lillan som åstadkommit det knirrande ljudet men fruktade det värsta.

När hon kom upp till andra våningen stannade hon tvärt. Den mörka hallen som sträckte ut sig framför henne kunde lika gärna ha varit en tät granskog om natten; aldrig att hon skulle gå in där.

Hon famlade efter lysknappen. Nog borde det finnas en taklampa någonstans? Hennes fingertoppar gled över tapeten som var kall och fuktig. Hon försökte att inte tänka på vad hon kunde stöta på. Då nuddade hon vid något. Det var tyg, ett tjockt tyg som luktade svagt av mögel. Nu kunde hon urskilja ett draperi som hängde från tak till golv.

Bakom draperiet hittade hon vad hon sökte, en bulig strömbrytare med ett vred istället för en knapp. Hon drog om vredet. Men inget hände.

Då hörde hon ljudet igen. Knirr, knirr. Det kom närmare och nu kände hon att golvbrädorna vibrerade. Något var på väg emot henne.

Kvickt hoppade hon in bakom draperiet och blundade det hårdaste hon kunde. Vad det än var som närmade sig ville hon absolut inte se det.

Plötsligt small det till och något av metall for i golvet. Någon skrek.

Det lät som ... Lillan?

Melitta kikade fram. Mycket riktigt, där var hennes

lillasyster. Hon låg under en riddarrustning som fallit sönder i bitar, intill en omkullvält trehjuling. Cykelns hjul, som var ganska rostiga, snurrade i luften med ett knirrande ljud.

”Vad har du gjort?!” skrek Lillan.

”Jag har inte gjort något”, sa Melitta förvirrat.

Då öppnades en dörr och Ivar tittade fram med kofoten i högsta hugg.

”Är det du som har flyttat på den där?” skrek Lillan och pekade på rustningen.

”Eh . . . nej?” sa Ivar. Han var ganska förvirrad han med.

”Det har du visst! Alldeles nyss stod den där borta!”

Hon pekade mot det stora skåpet neråt hallen.

”Jag lovar! Jag har inte flyttat på rustningen!” ropade Ivar. ”Jag var där inne och så hörde jag en smäll och så öppnade jag dörren och då låg du här!”

Lillan och Melitta kände sin bror och förstod att han sa som det var. Men vem hade då flyttat på rustningen? För den hade väl knappast flyttat sig själv?

Barnen såg på metallhögen. Lillan var inte arg längre, bara nyfiken. Det som hänt var riktigt mystiskt, en gåta som väntade på att lösas. Och gåtor gillade hon.

Ivar och Melitta kände sig däremot illa till mods. Bara tanken på att det kanske fanns någon annan där i slottet, någon som gömde sig i skuggorna och flyttade på saker, fick dem att rysa.

Då ropade Astrid att maten var klar. Melitta skyn-

dade ner för trappan. Hon avskydde fiskgratäng men just nu ville hon inget hellre än att sitta i köket och äta middag med sina föräldrar. Det ville Ivar också, men han var tvungen att fråga Lillan en sak först.

”Var det du som slängde kofoten på mattan?”

Hon förstod ingenting. Då berättade Ivar vad som hade hänt i rummet med skrivbordet.

Lillan steg in och såg sig omkring, på skrivbordet med alla böckerna och manuskripten, på kakelugnen i hörnet och på den tjocka mattan. Ivar stannade vid tröskeln och gjorde sig beredd med kofoten, inte för att han visste vad han skulle vara beredd på men ett vapen var nog bra att ha i alla fall.

”När du kände att det var någon här, märkte du något speciellt då?” frågade Lillan.

”Som vadå?”

”En kall vindpust till exempel.”

Ivar ryste till. Han förstod mycket väl vad hon menade. Om man plötsligt kände en kall vind inomhus så kunde det betyda att det fanns spöken i närheten. Men någon kall vind hade han väl inte känt?

Eller hade han det?

Då lyste något upp bakom honom. Han vände sig om. En ljusstrimma trängde fram under en dörr längre ner i hallen.

”Konstigt”, sa Lillan. ”Det är väl ingen i det där rummet?”

”Nu går vi och äter”, sa Ivar.

”Inte nu. Det här måste vi undersöka.”

Lillan gick fram till dörren och öppnade den. Ljustrimman växte till en stråle som slöt sig om henne, som tusen tunna armar. Hon flämtade till, som om hon sett något märkvärdigt.

Sedan gick hon in.

Helst av allt ville Ivar springa ner till mamma och pappa, men inte kunde han lämna sin lillasyster alldeles ensam? Inte i det här huset.

Efter att ha tvekat en stund vågade han sig fram till dörren och kikade in.

Ljuset kom från en lampa med en glasskärm formad som en snäcka. Lampan stod på ett nattduksbord och intill bordet stod en liten himmelssäng. I sängen låg Lillan och var väldigt belåten.

”Pax för att sova här!” ropade hon och sträckte på sig.

Flera sängar stod på rad, ganska korta allihop. Rummet var uppenbarligen en barnkammare.

”Äh, sängar är för mjukisar. Jag ska sova på golvet”, sa Ivar och hoppades att det inte skulle märkas att han darrade på rösten.

Lillan svarade inte, hon hade fått syn på en liten röd ask på nattduksbordet. Hon öppnade locket och där stod en ballerina på en mässingspinne. Ballerinan bar en rosa tyllkjol och såg ut att vara på väg att göra en piruett.

”Kolla, en speldosa.”

”Skumt med en lampa som tänder sig av sig själv”, sa Ivar så avspänt han kunde.

”Ja, eller hur?” sa Lillan muntert och försökte vrida upp speldosan med fjädern som satt på baksidan. Men den satt fast.

”Var körde du med den där trehjulingen egentligen?”

”Lite överallt.”

Lillan ställde ifrån sig speldosan och gick fram till en stor trälåda. Hon lyfte på locket.

”Men hur kunde du se något? Det är ju kolsvart i det här huset?”

”Jag har bra mörkerseende. Man får det om man äter mycket blåbär.”

Trälådan innehöll en slags apparat med en arm av metall som svängde sig i mjuka böjar över en svart skiva. Skivan hade ett hål i mitten där en liten metallpinne stack upp. Ivar kliade sig i nacken.

”Vad konstiga grejer det finns här.”

”Det är en grammofon”, sa Lillan. ”Sådana här hade de förr i tiden.” Hon sänkte ner metallarmen till skivan och tog tag i en liten vev som satt på sidan av lådan. ”Lyssna nu”, sa hon och skulle just till att veva när en tunn melodi strömmade ut i rummet. Men den kom inte från grammofonen.

Ivar och Lillan vände sig om och såg att ballerinan sakta snurrade runt med armarna höjda över huvudet. Barnen kände igen musiken: Det var ”Für Elise” av Beethoven, mormors favoritlåt.

”Jag trodde att du inte vred upp den där speldosan?”
sa Ivar.

”Det gjorde jag inte heller”, sa Lillan. ”Fjädern satt fast.”

Då hördes plötsligt en helt annan musik. Ivar och Lillan vände sig om igen och upptäckte att skivan snurrade runt i grammofonen. Ut ur lådan kom jazz, stompig storbandsjazz med trumpeter och klarinetter.

”Vad knäppt!” skrattade Lillan.

Ivar skrattade också. Men bara för att Lillan inte skulle märka att han tyckte alltihop var riktigt obehagligt.

VÄLKOMMEN TILL GREVEHOLM

STRAX DÄRPÅ SATT hela familjen Olsson vid middagsbordet i köket och åt fiskgratäng. Den var perfekt tillagad i mitten men hård och torr i kanterna, vilket var helt normalt hemma hos Olssons som ofta lagade middag i mikrovågsugnen.

Barnen berättade om allt mystiskt som hade hänt och undrade om deras föräldrar möjligtvis hade någon förklaring. Det hade de inte, åtminstone inte någon förklaring som lät särskilt övertygande. Leif talade om glapp i strömbrytare, att lampor kunde tändas och släckas lite hur som helst i gamla hus. Samma sak med grammofonen och speldosan, det kan räcka med att peta på en gammal grej så sätter den igång. Och Astrid kunde inte minnas att hon sett någon kofot i slottshallen dagen innan. Kanske Ivar mindes fel?

”Men rustningen då?” sa Melitta. ”Vem flyttade på den?”

Astrid och Leif utbytte en blick, som om de försökte bestämma sig för vem som skulle svara på den frågan. Till slut harklade sig Astrid och sa att man kan få för sig saker när man är på ett mörkt och obekant ställe.

”Det är helt normalt. Det okända sätter vår fantasi i rörelse.”

”Det var ingen fantasi som flyttade på den där rustningen”, sa Ivar.

Lillan sa ingenting, hon satt bara tyst och funderade. Då la Melitta ifrån sig besticken och meddelade att hon inte ville bo på Greveholm. Med tanke på det som hänt tyckte hon att hela familjen skulle packa bilen direkt efter middagen och flytta hem till Malmö igen.

”Vi har ju just kommit hit”, sa Astrid. ”Du ska se att allt känns bättre i morgon.” Det blev tyst runt bordet. Hon passade på att byta samtalsämne. ”Vad var det för rustning, Ivar? Du som kan sånt?”

”Det spelar ingen roll”, sa han. ”Den är förstörd nu.”
Hans föräldrar stelnade till.

”Går det på hemförsäkringen?” frågade Astrid.

”Vi är inte hemma nu”, sa Leif.

Astrid Olsson skyndade uppför den breda trappan med resten av familjen efter sig. När de kom till den långa smala hallen märkte barnen genast två saker. Den första var ljuset. När de gått ner för att äta middag hade hallen varit mörklagd; nu var den upplyst av en väldig kristallkrona med massor av små päronformade glödlampor. Den andra saken var rustningen. Nu stod den på sin gamla plats intill det stora skåpet. Och den var hel igen. Alla bronsplåtar satt där de skulle, från hjälmen med sitt heltäckande visir i toppen, till axel-

styckena, armbucklorna, bröstskyddet och handskar-
na, ända ner till benskenorna och skorna.

Astrid plockade upp en rödsvart plym från golvet
och drog en suck av lättnad.

”Det är ju bara en liten fjäder som har lossnat”, sa
hon och fäste plymen på sin plats på baksidan av rust-
ningens hjälm.

”Nu äter vi efterrätt”, sa Leif och försvann nedför
trappan.

Astrid följde efter och sedan Ivar och Lillan. Men
frågorna surrade runt i huvudet på dem som vilsna
bin. Vem hade tänt kristallkronan? Och vem hade
lagat rustningen?

Melitta dröjde sig kvar och petade försiktigt på
bronsplåtarna. De var hårda och svala. Rustningen
stod stadigt på ett stativ.

Nu när det var ljust i rummet kände hon sig lite
modigare. Hon gick bort till strömbrytaren och drog
i vredet. Kristallkronan slocknade. Hon drog till igen
och lampan tändes. Kanske var det bara glapp någon-
stans, som hennes pappa sagt. Kanske fanns det en
naturlig förklaring till alltihop ändå?

Hon skulle just gå ner för trappan då hon hörde ett
ljud bakom sig. Hon vände sig om. Där stod rustning-
en, alldeles nära henne. Den höjde sakta ena armen så
det gnisslade i metallen.

Sedan sa den: ”Välkommen till Greveholm, kära
Melitta.”

VOLTMETER

NÄSTA DAG VAR en måndag och Melitta, Ivar och Lillan satt i varsitt klassrum i Augustenborgsskolan i Malmö. Lillan hörde inte vad läraren sa, det enda hon kunde tänka på var det märkliga som hade hänt på slottet.

På förmiddagsrasten gick hon raka vägen till skolbiblioteket och letade länge bland hyllorna. Till slut valde hon ut en bok och gick till uppehållsrummet. Där satt hon och läste utan att säga ett ord till någon. På lunchrasten gick hon dit igen, efter att ha kastat i sig maten, och läste vidare.

Under dagens sista lektion bad hon att få gå på toaletten, men när hon kom ut ur klassrummet skyndade hon iväg till kemisalen istället. Lillan gick i trean och hade inte börjat med kemi ännu men hon visste var salen låg och vad hon skulle leta efter.

Dörren var låst. Hon knackade på men ingen öppnade. Det var alldeles tyst där inne. Då tog hon fram sitt bibliotekskort och stack in det i dörrspringan och petade upp låskolven och smet in.

Kemisalen såg inte ut som ett vanligt klassrum. Här

stod långa bänkar tvärs över rummet och i mitten av varje bänk fanns en diskho. Vid ena långväggen fanns några dragskåp där man kunde utföra experiment och längst bak i salen stod väldiga glasskåp fyllda av mätglas, provrör, pipetter, rundkolvar, mortlar, trattar, spatlar, bunsenbrännare och en massa andra saker som vanliga nioåringar aldrig har sett förut. Men Lillan var ingen vanlig nioåring. När hon fyllde fem fick hon en låda som hette "Den lilla kemisten" och tillsammans med sin pappa utförde hon de flesta experiment som eleverna gör på högstadiet.

Men nu var hon ute efter något annat. I kemisalen undervisades även i fysik, det visste Lillan eftersom hon varit och hälsat på Melitta där en gång. I ett av glasskåpen låg magneter, termometrar, vågar, sladdar, glödlampor, batterier, resistorer och reläer. Lillan kunde en hel del om fysik också. Hon hade bläddrat igenom de flesta av sin pappas böcker om astrofysik och elektromagnetisk strålning och till och med hjälpt honom att byta topplocks-packning på bilen en gång.

Längst ner i glasskåpet låg en liten apparat full av knappar och reglage. Mitt på apparaten satt en stor display där en nål kunde röra sig på en skala från noll till tio.

Hon log. Det här var precis vad hon behövde.

Efter skolan upptäckte barnen att det satt en rånare i familjens bil. Han bar svart skidmask och svarta läder-

vantar. När barnen tittade närmare upptäckte de att rånaren inte alls var någon rånare, utan deras far.

”Hoppa in!” väste han.

”Vad konstig du är”, sa Ivar. ”Varför har du på dig det där?”

”Jag vill inte bli överfallen.”

Leif hade rotat fram sin förklädnad ur slottets gömmor. Skidmasken var full av malhål och vantarna var torra och spruckna, men de gjorde sitt jobb. Efter incidenten med tanten med den franska bulldoggen var han fast besluten att undvika att bli igenkänd på stan igen.

På morgonen hade han ringt sin chef och fått lov att jobba hemifrån tills vidare. Den vanligtvis så trevliga Helene Jönsson slapp gärna att se honom. Men hon inskräpte att det inte var frågan om någon semester, hon förväntade sig att han skulle lösa problemet med satelliten, senast till julafton, annars kunde han se sig om efter ett annat jobb.

Leif kastade sig över uppgiften. I ett litet rum bakom slottsköket, där tjänstefolket bott en gång i tiden, hittade han en gammal krittavla och satte genast igång att göra oerhört komplicerade beräkningar av hur han skulle korrigera satellitens omloppsbana. När tavlan var fullklottrad med matematiska formler gav han upp. Även om han lyckades få kontakt med satelliten igen, vilket han tvivlade på, var han djupt osäker på hur han skulle sätta den på rätt kurs. Det enda han var säker på

var att han absolut inte fick knuffa iväg Svea för långt igen. Blotta tanken gjorde honom lätt illamående.

Vid det laget bestämde han sig för att ta en paus och istället montera parabolantennen på slottstaket. Men efter att ha vänt och vridit den stora metallskivan åt alla håll fick han bara in gryniga bilder från karnevalen i Rio de Janeiro; kvinnor i små glittriga dräkter och färgglada huvudbonader som dansade samba och sjöng.

Han tänkte fortfarande på de dansande kvinnorna i det varma Brasilien medan han körde barnen hem till slottet genom det snötäckta landskapet.

Barnen sa ingenting. De satt i egna tankar. Melitta hade inte varit sig själv sedan mötet med den levande rustningen. Hon hade genast rusat ner till sina föräldrar och skrikit osammanhängande saker. Så småningom hade Leif och Astrid förstått vad hon menade och gått upp till rustningen igen, men då stod den på sin vanliga plats. Och när Astrid lyfte av hjälmen och tittade ner bakom bröstplåten såg hon att rustningen var tom.

”Plåtbitar kan inte prata”, hade Leif sagt.

Det hjälpte inte att Melitta lovade att hon talade sanning, hennes föräldrar trodde inte på henne ändå. Men det gjorde Ivar. Han hade sett tillräckligt för att förstå att det var något mystiskt med slottet Greveholm.

När det blivit dags att lägga sig hade han genast kruvit ner under täcket i sin säng. Att ligga på golvet var inte till att tänka på. Men han hade inte kunnat sova

på hela natten. Det hade inte Melitta heller, hon tyckte att det knirrade och knarrade överallt.

Men Lillan sov precis lika gott som hon alltid brukade göra.

När de var framme bad Leif sina barn att bära in några brandsläckare som låg i bakluckan. Han hade just köpt dem, och väckt viss uppståndelse när han klivit in i butiken med skidmasken över ansiktet, men personalen hade lugnat sig när han halat fram plånboken och lovat att betala för sig.

”Brandsläckare måste man ha om olyckan är framme”, sa han och visade hur de fungerade. ”Genom att trycka ner handtaget och rikta munstycket mot elden kan man spruta koldioxid som kväver lågorna. Men var försiktiga, gasen är väldigt kall och man kan få frostskador om man får den på sig.”

Barnen bar in brandsläckarna, och eftersom Astrid var på kurs den här eftermiddagen satte Leif igång att laga mat. Melitta hjälpte till, helt frivilligt för ovanlighetens skull, för hon hade ingen lust att vara ensam.

Perfekt, tänkte Lillan, för hon hade något viktigt att berätta för Ivar.

Hon drog in honom i barnkammaren och låste dörren. Han protesterade, för han ville absolut inte vara inlåst om den levande rustningen skulle dyka upp. Lillan log hemlighetsfullt.

”Det finns ingen levande rustning”, sa hon.

Ivar förstod ingenting. Trodde hon inte på vad Melitta hade sagt?

”Jag tror på vartenda ord. Utom *levande*”.

Lillan förklarade att det var mycket osannolikt att rustningen levde eftersom metall inte är ett organiskt material. Däremot kunde det ha varit någon inuti rustningen som rörde sig och talade.

”Men den var ju tom?” sa Ivar.

”Ja, när mamma tittade efter. Alltså måste den som var i rustningen ha smitit ut medan Melitta sprang ner till oss i köket”.

”Så du menar att det smyger runt någon gubbe här?” sa Ivar och såg sig ängsligt omkring.

”Det beror på vad du menar med gubbe. Det var nog ingen vanlig gubbe som slängde fram den där kofoten och sedan bara försvann. Eller satte igång speldosan och grammofonen.”

”Vad ... vad menar du? Vad är det för en gubbe då?”

”Ett spöke”, sa Lillan.

Det var precis det han hoppats att hon inte skulle säga. Ivar tyckte inte om spöken. Visserligen hade han aldrig träffat något personligen men de han sett på film och läst om i böcker verkade inte särskilt trevliga.

”Är du säker?” frågade han.

”Det verkar vara det mest troliga”, sa Lillan. ”Men vi ska undersöka saken såklart.”

Hon öppnade sin ryggsäck och drog fram boken från

skolbiblioteket. Den hette ”Ockulta samband – om människans försök att förstå universum”. Hon slog upp en sida och läste högt. ”Spöken består av en substans som kan orsaka blixtar i kontakt med elektriska apparater.”

”Sub . . . vadå?”

”Substans”, sa Lillan och drog fram en annan sak ur rygsäcken. Det var apparaten från kemisalen i skolan.

”Det här är en voltmeter”, förklarade hon eftersom hon var ganska säker på att Ivar aldrig hade sett en sådan förut. ”Det är en apparat man mäter elektrisk spänning med.”

Voltmetern hade två sladdar, en röd och en svart, och i änden av sladdarna satt en metallspets.

”De här spetsarna kallas prober”, sa Lillan. ”Om man håller dem mot något som är elektriskt så rör sig nålen på displayen. Man kan säga att man kopplar in sig parallellt med strömkretsen.”

”Jaha?” sa Ivar som kände sig dummare än någonsin.

”Det enda du behöver veta är att om nålen rör sig på den här grejen så kan det finnas ett spöke i närheten. Förstår du?”

”Jag tror det . . .”

”Bra”, sa Lillan. ”Nu går vi på spökjakt.”